

Լիբանանի մեջ գործող ճամբրովական եւ գրասաշրջային գրասենեակներու սեփականատերերու սենտիթայի նախագահ Ժայռուտ յայտնեց, որ ամենօրեայ դրութեամբ Պեյրութի Միջազգային օդակայան կը ժաման շուրջ 14 հազար ուղեւոր: «Եթե վիճակը այսպէս շարունակուի, կ'ակնկալմէ, որ այս ամռան գրասաշրջային եղանակը նմակի անցեալ տարուայ յաջող եղանակին», ըստ Ազադուտ: Անոր խօսքով, օդակայանը ամեն օր կը դիմաւոր 85-90 թոիք, որոնց 96 առ հարիւր լեցուն են ուղեւորներով, ուստի MEA եւ օդանաւային այլ ընկերութիւններ կը կազմակերպեն յաելեալ թոիչըներ:

ՈՎՉՄԱԿԱՎԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՎԻ ԽՆԴԻՐԻ ԼՈՒՇՈՒՄ

Լիբանանեան իրերայաշոր խնդիրներէն նորագոյնին որպէս լուծում, գործող կառավարութիւնը ջինջարթի առաւտեան վարչապետարանին մեջ պիտի գումարէ նիստ մը՝ ընտրելու օրակարգի միակ նիւթը՝ ռազմական վարժարանին մեջ նոր ուսանողներ ընդունելու մասին Պաշտոն:

պանութեան նախարարութեան առաջարկը: Այս ծիրին մեջ, պաշտպանութեան նախարարի պաշտօնակատար Մորիս Սիլիս յայտնեց, որ վերջապէս լուծուած է ռազմական վարչապետին վերաբերող խնդիրը իր եւ բանակի հրամանատար գօրավար ժողովը Առևի միջէն: Հիտեւ տալով, որ լուծումը հիմնուած է իր կողմէն նախապէս ներկայացուած առաջարկներու վրա, Սիլիս գօրավար Առևի ամբաստանց իր իրաւատիւնները յաճախ հատելու մէջ:

ՊԸՆԸ ԺՊԵՅՆԻ ԹԻՐԱԽԱՐՈՐՈՒՄ

Խորայէեան բանակը բաներէ Տանիէլ Հաղարի յստակացուց, թէ Լիբանանի հետ ճակատին վրայ իրենց յստակացուց, թէ Լիբանանի հետ ճակատին վրայ իրենց յստակացուց, միևն իրշերթներ փութացին միշադեյ բեմավայր, մարդու պայառումին պատճառած հրդեհը: Հզզպալլա միևն կողմէ յայտարարեց, թէ հրիֆուային միջոցներով հարուածած է խորայէեան Ուհեա դիրքի լրտես սարքերը եւ զանոն կործանած:

տիեն: Խորայէեան օրումը երեկ երեկոյեան թիրախաւորեց սահմանային Պեյր Ժպէյլ քաղաքի բնակարաններն մէկը: Ծուսով հաղորդուցաւ, որ կան զիեր եւ վիրաւուներ, միևն իրշերթներ փութացին միշադեյ բեմավայր, մարդու պայառումին պատճառած հրդեհը: Հզզպալլա միևն կողմէ յայտարարեց, թէ հրիֆուային միջոցներով հարուածած է խորայէեան Ուհեա դիրքի լրտես սարքերը եւ զանոն կործանած:

ՍՈՒՐԻԱՅԻՆՆԵՐՈՒ ԶԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանեան բանակի հրամանատարութիւնը յայտարարեց, թէ, ապահովութեան ուժերուն հետ համագործակցաբար, լիբանանեան զանազան շշաններու մէջ ծերբակալած է 67 մարդ՝ ներառեալ երկու լիբանանցի եւ մնաց-

եալը սուրիացիներ, որոնք լիբանանի մէջ կը գտնուին առանց օրինական փաստաթուղթի: Զերբակալութիւնը տեղի ունեցած հիւսիսային Տէյր Ամմար շշանին մէջ, ուր բազմաց էն սուրիացիներու ծովային ասպօթին ուղեւորութիւններ կազմակերպելու վիրութեան:

ԱՆԴՐԱՉՈՒ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ԳՆՈՒՄ

Պերլինի իշխանութիւնները յայտարարեցին, թէ ծերբակալած էն լիբանանացի մը, որ կ'ամբաստանուի Հզզպալլային անդամակցելու եւ անոր ի նպաստ գնումներ կատարելու մէջ: Ըստ գերմանական դատական մարմիններու,

ծերբակալուած անձ կը փորձէ մասնաւորաբար ապահովել անօդաչու սարքերու շարժիւներ եւ կոռուներ՝ զանոն լիբանան ուղարկելու նպատակով: Կը կարծուի, որ ֆատէ 2. Հզզպալլային հետ կը համագործակի 2016-էն ի վեր:

ԱՍԱՏ ՀԵՏԱՋՐՋՐՈՒԱԾ Է ԹՈՒՐՔԻՆ ՀԵՏԱՋՐՋՐՈՒԱԾ ԲԻ

Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատ յայտնեց, որ ժողովուրդը մէծ ակնկալութիւններ ունի Ազգային ժողովուրդը՝ որպէս որեւէ երկու օրենդական գերազանց հաստատութիւնը: Սուրիոյ խորհրդարանական ընտրութիւններուն

մասնակցել է ետք, Ասատ պատասխանեց լրագրողներու հարցումներուն և անդրադարձան նաեւ ժողովրիոյ հետ յարաբութիւններուն և իր հետ տեսակցելու մասին ժողովրիոյ նախագահի փափարքին: «Բազմից յստակացուցած էնք, որ մենք դրական կը վերաբերինք յարաբութիւններու ընականացումին միտոյ որեւէ նախաձեռնութեան հետո ու չներ ուզեք նսիրինք ունենալ հարեւակ հետ, սակայն թող ու ոք խորին, թէ մենք պիտի տեսակցինք առանց սկզբունքի» ըստ Ասատ:

Սուրիական լրատուամիջոցներ հաղորդեցին, որէ ասօդայու սարք մը լիբանանեան սահմանին մօտ թիրախաւորած է ինքնաշարժ մը, պատճառելով մարմանային եւ նիւթական վնասներ: Աւելի ուշ, Մարդկային իրաւունքներու

սուրիական դիտարանը յայտարարեց, թէ խորայէեան անօդաչու սարքերու հրթիւնները լիբանանի սահմանին մօտ սպաննած էն սուրիակի գործարար Պարաա Քաթունին եւ ընկերակիցը: Ըստ դիտարանին, գործարարը կը համարուի Ասատի մերձաւորներն մէկը եւ Փիլանասաւորած է Կոլանի միմարտաւորութեան կազմակերպութիւնը, որ տարիներ առաջ հիմնուած էր Հզզպալլայի շանքերով:

Նշենք, որ խորայէեան օրումը գրեթէ ամենուած արութեամբ ինքնաշարժներ կը հարուած սուրիական հողերն լիբանան առաջնորդող ճամբուն վրայ, թիրախաւորելով մասնաւորաբար Հզզպալլայի անդամներ եւ իրանցի ռազմական առաջարկներու վիրութեան:

Նշենք, որ սուրիական օրումը գրեթէ ամենուած արութեամբ ինքնաշարժներ կը հարուած սուրիական հողերն լիբանան առաջնորդող ճամբուն վրայ, թիրախաւորելով մասնաւորաբար Հզզպալլայի անդամներ եւ իրանցի ռազմական առաջարկներու վիրութեան:

Նոր ՍՊԱՆԻ ԿԱՅԱՅԻ ՄԵԶ

Կազմայի քաղաքացիական անվտասպութեան ծառայութիւնը յայտարարեց, թէ 15 մարդ զիհուած է եւ քանի մը ուրիշներ՝ վիրաւորուած, երբ խորայէեան հարուած մը թիրախաւորած էւ կործանած է գաղթականներ հիւրըն:

Կալոր վարժարան մը Նոււեյրաթ շշանին մէջ: Իսկ իսկայէեան բանակը նշեց, որ օրումը Կազմայի մէջ կորակ բացած է կասկածել գինեաներու վրայ, որոնք կը փորձէն ապատական գաղթակայական վարժարանին մէջ՝ այնտեղէն ահարեւուական գործողութիւններ կը դրանքներու վերաբերութիւններու հարցեալ հարցեր: Նշենք, որ կառավարութիւնը կը կարեւոր ֆութապուի զարգացումը երկուն մէջ, Փաշինեան տեղեկացուցանքը ու առաջարկը եւ կարուուր յարաբութիւնները, ըստ Ասատ:

ՍՈՐ ՄԱՐԱՆ ԿԱՅԱՅԻ ՄԵԶ

Կազմայի քաղաքացիական անվտասպութեան ծառայութիւնը յայտարարեց, թէ 15 մարդ զիհուած է եւ քանի մը ուրիշներ՝ վիրաւորուած, երբ խորայէեան հարուած մը թիրախաւորած էւ կործանած է գաղթականներ հիւրըն:

Յամասի գինեալ թէ «Զասսամ» միւս կողմէ յայտարարեց, թէ իսկայէեան բանակը նշեց, որ օրումը կազմայի մէջ կորակ բացած է կասկածել գինեաներու վրայ, որոնք կը փորձէն ապատական գաղթակայական վարժարանին մէջ՝ այնտեղէն ահարեւուական գործողութիւններ կը դրանքներու վերաբերութիւններու հարցեալ հարցեր: Նշենք, որ կառավարութիւնը կը կարեւոր ֆութապուի զարգացումը երկուն մէջ, Փաշինեան տեղեկացուցանքը ու առաջարկը եւ դիմուն ու դիմուն ահարեւուական գործողութիւնները, ըստ Ասատ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՍՏՈՒՄՆԱԿՐ ԵՂԱՋԱԿ

Հայաստանի Պաշտպանութեան նախարարութեան Վազգեն Սահակյանի անուան ռազմական ակադեմիոյ մէջ երեկ պաշտոնական սկսան հայ-ամերիկան «Արծի գործունեութեա-2024» գինավարութիւնները, ներկայութեամբ պաշտպանութեան նախարար Սուրեն Պապիկյանի եւ ամերիկացի դեսպան Ջիմիսին Բայիսի: Հինավարութեան նախատական է ամրապնդակութիւնը խաղաղապահ առաքելութիւններու մէջ:

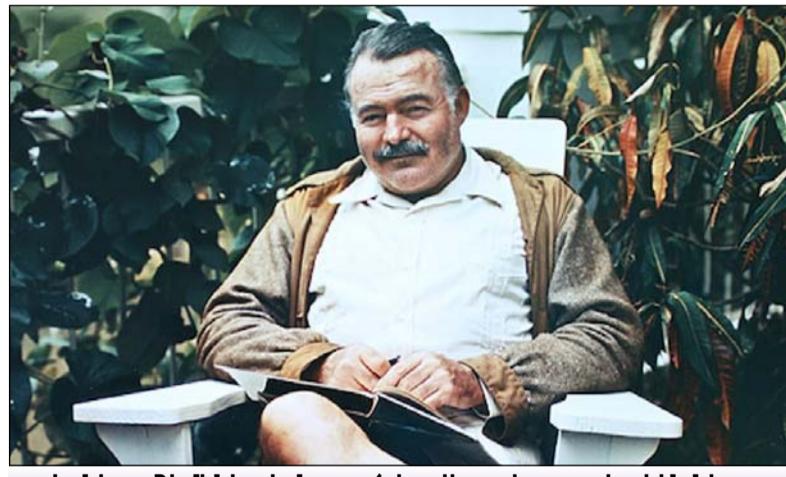

Նոյն ծիրին մէջ, երկու օր առաջ Երեւան եր նաեւ Միացաւական արտօնաքի արութեան ուղարկութեան նախարար

ՄԻՋԱՉԳՎՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԿԻՆ ԷՌԵՍՈՋ ՀԵՄԻՆԿՈՒՅՑԻ ՀԵՏ

Արկածախնդրական դիպաշարերով գեղուն, ամուսնական չորս իրարայաջորդ սանձաբեկ հաճոյքներով ամբոխ-ւած հոգի մը, այլեւ արիասիրտ մաքառումներով երկար ճանապարհորդութիւն մը՝ Եռևեսթ Շեմինկուէյը (Օք Փարք Շիքակոյի մէկ արուարձանին, 21 Յուլիս 1899 - Զեթչը Մատահ Նահանգ, 2 Յուլիս 1961) բարձրացուցին մինչեւ Գրականութեան Նոպէեան մրցանակի փառքի, զիսք ի վերջոյ, 62 տարեկանին նետելու մարմարական խոցագալար մենութեան մէջ, ներքին բնագդին մղած մէկ պահուն ինքնասպանութեամբ վերջ տալով իր կեանքին:

Եռնեսթ Ջեմինկուէյ նատած իր վիլայի շրջափակեն ներս

20-րդ դարու ամերիկեան, այլեւ միջազգային գրականութեան կաղընիներէն մին արձակի սեռի: Իր ժամանակակիցներէն հայազգի Ուկիլամ Սարոյեանի դեմ հեմինկույթեան հակածառութիւններով հարուստ, յաճախ Յեմինկույթ-Սարոյեան հակընդդեմ Վիրաւորանքներու ամենաթանձր փոշիները ծանրածակը նստած են «Times»-ի ժամանակի այլ թերթերու մէջ, ուր լրագրողները ամենաչնչին դեպքերը խոշորացնեցով դիտելով կը ներկայացնեիլու անուանի գրողներուն՝ իրազնդդեմ բանակրիւներով, 30-ական ու 40-ական թուականներուն, ոմանց «ականատեսութեամբ»՝ հասնելով մինչեւ ծեծկոտութիւնը կուրքին միջեւ, երբ Փարիզի Նշանաւոր սրճարաններէն մեկուն մէջ մինչեւ այսօր կայ ցուցանակ, որուն վրայ գրուած է. «Այստեղ վիճած են Յեմինկույթը ու Սարոյեանը»:

Առանց խորանալու երկու հանճարներուն միջեւ տեղի ունեցած վիրաւորիչ արտայայտութիւններուն եւ առանց զառածելու Յեմինկուեյ-Սարոյեան բանավիճային բաւհուներու մէջ, պարզապես յայտնենք, որ այդ բանավէճերը դուռը քացած էին 1934-ին, երբ կարծ պատմուածի սեռին մէջ յաջողապես գրականութիւն մուտք գործած Ուիլիամ Սարոյեան, իր «70 հազար ասորիներ» անդրանիկ գիրքին մէջ ինքզինքին թոյլ տուած էր որոշ վիրաւորական արտայայտութիւններ բարձրացնել Յեմինկուեյի հասցեին, իսկ վերջինը՝ որպես արդեն հանրաճաևաչ գրող եւ իր դեմ գրուածը կուլ տալու անկարող, Սարոյեանին վիրաւորիչ ու հեգնական պատասխանելով «Esquire» հանդեսի 1935-ի Յունուարի համարին մէջ գրած էր. «ՄԵՐ ԲՈՒԹԻ ՄԷՋ ՀԱԶԻՒ ՏԵՂԱԼՈՐՈՒԾՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿ ԳՐՈՂ ՄԸ...»: Պիտի ըստ նաեւ, որ երկու գրողներն ալ երբեք ատելութիւն չպահեցին իրենց մէջ իրարու հանդեպ. անոնք պահեցին փոխյարգանքի իրենց մարդկային գիծը՝ յարգելով մէկզմէկու գրականութիւնը:

**ՀԵՄԻՆԿՈՒԷՅ-ԽԱԶԱՏՐԵԱՆ, ՀԵՄԻՆԿՈՒԷՅ-ՍԻԿՈՅԵԱՆ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ**

Միւս կողմէ անարդար պիտի ըլլայ այս առիթով չանդ բադառնալ Եռևսք Յեմինկուեյ-Արամ Խաչատրեան պատմական հանդիպման եւ մշակութային երկու մեծ գործիքներու միջեւ շերմարար հիացմունքով ողջագուրման: Ճատերուն է ծանօթ, որ երբ հայազգի 57-ամեայ աշխարհահոչակ Երաժշտահանը Թուպա կ'այցելէր 1960-ի Փետրուարին, Յեմինկուեյ այս ատեն հեռացած ըլլալով ԱՍՆ-էն կ'ապրէր մայրաքաղաք Յաւանայի արուարձաններէն մեկուն մեջ գտնուող իր «Fincia Vigia» առանձնատան մեջ նոյն ժամանակահատուածին Թուպա կը ժամանէր խորհրդային մշակոյթի գործիչներու պատուիրակութիւնը գլխաւորող, ԽՍՀՄ Նախարարներու խորհուրդի նախագահի Ա. տեղակալ 65-ամեայ Անաստաս Միկոյեան: Խաչատրեան, որ խմբավարն էր համերգի, ներկայացնելու համար իր Երկրորդ Սիմֆոնիան, նուագահանդէսին Միկոյեանի կողքին ներկայ էին Թուպայի յեղափոխութեան 34-ամեայ դեկավար Ֆինէ Քամթօն եւ կոմունիստական շարժումներու խորհրդանշից ու միջազգային յեղափոխական՝ արժանաթինցի 32-ամեայ Չէ Կեվարան: Յանդիսատեսները բուռն ծափերով ողջուներ էին հանճարեղ Երաժշտահանը, որուն յաջող Ելոյթներու արձագանքները գլեցին սահմանները աշխարհի բազմաթիւ Երկիրներու Բազմահազար դրուատական խօսքներու մեջ ակներեւ Երաժշտահանը, որուն յաջող Ելոյթներու արձագանքները տողերը Խաչատրեանի մասին. «Դուք Երկու հրաշք գործեցիք. առաջինը՝ ձեր Սիմֆոնիան էր, Երկրորդը՝ ինչ որ կատարեցիք նուագախումբին հետ»: Արդ, տարակոյսեւ վեր է, որ նոյն Սերի Ուելշի նախաձեռնութեամբ էր որ տեղի ունեցաւ Եռևսք Յեմինկուեյն ու տեր եւ տիկին Արամ եւ Նինա Մարկովնա-Խաչատրեանները համախմբող պատմական տեսակցութիւնը: Արամ Խաչատրեան լաւ գիտէր որ Յեմինկուեյ կը պաշտէր իր Երաժշտութիւնը. բայց վերջինի առանձնատան մեջ գտնուելէ յետոյ միայն իրեն պարզ դարձաւ, որ ամերիկացի մեծ գրողը արդէն ուներ իր Երաժշտութեան ծայնագրութիւններու հարուստ հաւաքածոյ՝ շուրջ 15 սկաւառակ ու մագնիտաֆոնային ժապաւեններ: Յեմինկուեյ ուղղակի ապշելու աստիճանը ցուցեց Խաչատրեանը՝ վերջինին ցոյց տալով եւ ըսելով. «Ասոնք ձեր Երաժշտութիւններն են, Մայեսթրօ»: Վյո շերմացնող հանդիպումի աւարտին Արամ Խաչատրեան և Միութիւն հրակրեց մեծանուն գրողը: Սակայն դժուար է հաւատալ, որ Երկու տիտաններու այդ հանդիպումն շուրջ մեկուկես տարի ետք, դժմեմ ճակատագրի սպասող Երևանք Յեմինկուեյ անձնասպանութեամբ վերջ կը դնէր իր կեանքին:

* * *

Եւ իիմա, կրկին յիշելով այս անգամ ծննդեան 125-ամեակը Թէրընս Էտմոնտզ Յեմինկությի (բժիշկ) եւ Կրէյս Յոլ Յեմինկությի (Երաժիշտ) անդրանիկ արու զաւկին՝ Էռնեսթ Յեմինկությի, կը մտաբերենք Ա. եւ Բ. Աշխարհամարտերութոհուբոհերեն անցած ու ստեղծագործած միջազգային վիպագիրը, որուն ուսումնառութիւնը անցնելով «Օք Փարօ» եւ «Ոիվը Ֆորեսթ Յայ Սքոլ»էն, եղաւ գերազանցիկ ոչ միայն վարժարաններեն ներս՝ այլեւ ֆիզիքապէս, իբրւ բռնցքամարտիկ եւ ֆութպոլային մրցումներու ընթացքին վարպետ ու աչքառու խաղարկութիւն դրսեւորող մարզիկ մը:

Երկրորդական վարժարանին ետք Յեմինկուեց չշարունակեց իր ուսումը: 18-ամեայ պատանի մը ան, որպես լրագրող սկսաւ աշխատիլ «Տը Քանսաս Սիթի Սթար» թերթի խմբագրութեան մէջ, ուր կարճ ժամանակամիջոցի մընթացքին ան կոփեց իր գրական լեզուն եւ գրելառն՝ դառնալով սիրուած ու փնտռուած յօդուածագիր մը:

Ծրչան մը լթելէ Ետք լրագրական ասպարեզը Եւ հակառակ իր հօր փափաքին, ան կը միանայ ամերիկեան բանակին՝ Ա. Աշխարհամարտի ժամանակ: 8 Յուլիս 1918-ին կը վիրաւորուի Խոալիոյ ռազմաճակատին՝ փոխադրակառով գինուորներուն պարեն փոխադրած միջոցին: Ասկէ Ետք ան կը հրաժարի այդ գործեն, սակայն իր մարդասիրական աշխատանքին համար հետագային յատուկ շքանշանով կը պարգեւատրուի խոալական կառավարութեան կողմէ:

1921-ի վերջերուն Յեմինկությ կայք կը հաստատէ Փարիզ, ուր «Մթար» թերթին մէջ առանձին յօդուածաշարքերով կ'անդրադառնայ հայ եւ յոյն ժողովուրդներու հերոսական կեանքի դրուագներուն՝ գրելով անոնց կապուած թրքական բարբարոսութիւններու մասին: Կը գրէ Նորավեպեր, պատմուածքներ՝ «Գարնան հեղեղները», «Ֆիեսթա» (սպաներէնով կը նշանակէ՝ արեւը նաեւ կը ծագի): Պատմուածքներու առաջին հատորը՝ «Մեր ժամանակներուն մէջ», լոյս կը տեսնէ 1925-ին, Նիւ Եորք:

Եռևեսթ Յեմինկուեյի տեսակցութիւնը Արամ Խաչատրեանի հետ

Հեմինկությի առաջին կնոջ՝ Էլիզապեր Հետի Ռիզըրտ-սընի հետ ամուսնական կեանքի շրջանը կը սկսի 1921-ին. 1927-ին կը շարունակուի Երկրորդ կնոջ՝ Փոլին Փֆեյֆըրի, 1940-ին՝ Երրորդ կնոջ՝ Մարթա Կելիզընի հետ: Չորրորդ կնոջ՝ Սերի Ուլելշ -Հեմինկությի հետ կը սկսի 1946-ին ու կը տելէ մինչեւ իր Եղերական վախճանը, չորսէն ալ ունենալով զաւակներ: Այսպէս, շուրջ չորս տասնամեակներու վրայ Երկարող Հեմինկությի գրական ժառանգութիւնը՝ կ'ըլլայ բեղուն՝ ընդգրկելով Նորագէպ, Վեպ, պատմուածք, յուշագորութիւն, քրոնիկ, Վերջապես իրեն շնորհուելով Գրականութեան Նոպելեան մրցանակ 1954-ին՝ «Ծերունին եւ ծովը» խորագրեալ վիպակին համար, որ գրողին իսկ հաստատումով կը համարուի իր Երկերուն գլուխգործոցը՝ լոյս տեսած 1952-ին: 1951-ին Զուպայի մէջ գրուած՝ գրողին գեղարուեստական ծաւալուն Վերջին ստեղծագործութիւնն է այս մէկը: Հեղինակը կը պատմէ Սանթիակօ անունով ձկնորսի մը մասին, որ 84 օր պայքարել յետոյ կը յաջողի ծովէն դուրս բերել հսկայական ծովկը: Հեմինկությ այստեղ շարժման մէջ կը դնէ հետեւեալ գիսաւոր միտքերը. - Ո՞վ է արժանի ողջ մսալու: Ո՞վ աւելի ուժեղ է բաց ընութեան մէջ: Ո՞վ կը յաղթէ Վերջապես - մա՞րդը, թէ՞ ընութիւնը: Մենք որո՞ւ Կ'ուղղենք մեր համակրանքը: Հեմինկությ այս բոլորը յուգառատ կերպով կը հնչեցնէ ընթերցողի սիրտի լարերուն վրայ՝ ստեղծագործութիւնը դարձնելով լաւագոյններէն մին միջազգային չափանիշով, լի՝ համամարդկային ապրումներով:

Իր նշանաւոր վեպերին՝ «Յրաժեշտ գերերուս» (1929), օրինակի համար, կենսագրական աշխատութիւն մըն է, ամերիկացի զինուոր Ֆրետերիք Յեսրիի եւ բրիտանացի հիւանդապահուիի քերին Պառզիի միջեւ։ Գործը խոր-քին մէջ կը ցոլացնէ Յեմինսկուէյի հարազատ կեանքը, ուր երեւան կու գայ բախումը սիրահարութեան եւ յուսախա-բութեան։ «Ունենալ եւ չունենալ» (1937) վեպը, որուն մէջ Յեմինսկուէյ կը հասնի իր հետազայ ստեղծագործութեաւց համար նշանակալի բացայատման, կը հիմնուի իր հե-տեւեալ եզրակացութեան վրայ.- Մարդը չի' կրնար մինակ զլլալ կամ մինակ ապրիլ։ Խորահաւատ համոզում, որ գրողը կ'առաջնորդէ ճեղքել անհատապաշտութեան փա-կուղին՝ աշխարհին բացուելով մարդասիրութեամբ եւ համամարդկայնութեամբ։ Եւ անդրադառնալով բռնատեր ֆրանքոյի Սպանիոյ մէջ տեղի ունեցող արիւնալի դեպքե-րուն՝ իր նամակներէն մէկուն մէջ կը գրէ։ «...Երկու-երեք օրէն կը վերադառնամ Սպանիա, ուր ես պիտի կրուիմ եւ բոլո՞ր կարմիրներուն (ըսել կ'ուզէ՝ համայնավարներուն) հետ պիտի նահատակուիմ։ Անկէ եւը Յիթէրն ու Մուս-լինին կրնան հանգի՛ստ մտնել երկիր, տիրանալ անոր քնական հարստութիւններուն ու պատերազմ սկսիլ Եւրո-պայի մէջ...»։ Յատակ է, թէ Յեմինսկուէյ կողմնորոշուած է Սպանիոյ ժողովուրոին կողքին։ իսկ ամերիկեան գրո-ներու Բ. համաժողովին ան կը հնչեցնէ սա անողոք մէ-

ηωηρωαնքը, այլեւ անաչառ ռազմակոչը. «Միա՞ն մԵ՞կ քա-
ղաքական համակարգ կայ որ չի՝ կրնար լաւ գրողներ տալ.
այդ համակարգը ֆաշիզմն է, վասնզի ֆաշիզմը մարդա-
սպաններու ջուրիի կողմէ ստեղծուած կեղծիքի կատար է:
իրաւ գրողը, որ չ'ուզեր կեղծել, չի՝ կրնար ապրիլ ու աշ-
խատիլ ֆաշիզմի օրօք...»: Այստեղ, ՅԵՄԻՆԿՈՒԵՅ յայտ-
նօրէն կ'ակնարկէ Սպանիոյ ֆաշիզմին պատճառաւ 18
Օգոստոս 1936-ին անասնականօրէն սպանուած վա-
ղամերիկ բանաստեղծ Ֆետերիք Կառուհա Լոռորային:

ՀԵՄԻՆԿՈՒԵՒՅԻ ՎԻՊԱԿՆԵՐՈՒ ԵՎ պատմուածքներու շարքը Եռևար է: Բասի Խորացների իր սաստիքածըների ին-

Երկար է: Բացի Նշուածներէն, իր պատմուածքներէն յիշատակման արժանի են նաեւ «Երեք պատմուածք եւ տասը բանաստեղծութիւն» (1923), «Մարդիկ առանց կիներու» (1927), «Չահողը ոչ մեկ բան կը տանի» (1933), «Դիւգերորդ սիւնակը եւ առաջին 49 պատմուածքները» (1938) եւ շատ ուրիշներ: Մահեն ետք, 1987-ին, լոյս տեսաւ իր՝ «Եռնեաթ Յեմինկուեյի ամբողջական կարճ պատմուածքները» ժողովածուն: Արձակ գործերու, վեպերու եւ վիպակներու շարքեն են՝ «Արեւը նաեւ կը ծագի» (1927), «Մահ՝ յետմիջօրէին» (1932), «Ափրիկէի կանաչ բլուրները» (1935), «Որո՞ւ համար զանգակը կը հնչէ» (1940), «Գետին Վրայէն եւ դեպի ծառերուն մէջ» (1950): Մահեն ետք լոյս տեսաւ գրողին «Յեմինկուեյը. իր դաժան տարիները» (1962), «Եռնեաթ Յեմինկուեյ - Ընտրանի նամակներու՝ 1917-1961» (1981), «Եղեմական պարտեզը» (1986) եւ տարբեր հրատարակչատուներու կողմէ լոյս տեսած գրողին այլ երկերը, որոնցմ «Ծերուսին եւ ծովը» եւ ուրիշ գործեր թարգմանուած են նաեւ հայերէնի: Ուշագրաւ են Յեմինկուեյի «Քիլիմանջարոյի ձիւները», «Մատրիտի վարորդները» եւ «Կողի ովկիհանոսի մէջ» ստեղծագործութիւնները: Իր գործերէն շատերը արժանացած են շարժապատկերային ցուցադրութեանց՝ անգլերէնով եւ այլ լեզուներով:

Արդարեւ, Եղևեսթ Յեմինկությի գրական հարուստ բերքը զինք արժանի ըրաւ կոչուելու «Աշխարհի քաղաքացի»։ Քուպայի մայրաքաղաք Յաւանայի մեջ ցայսօր կը գտնուի իր այս վիլլան կամ առանձնատունը, ուր ան ժամանակին կ'ընդուներ իր հիւրերը, որոնց շարքին՝ ինչպէս Նշուեցաւ՝ Արամ Խաչատրեան, Անաստաս Միկոյեան։ Քուպայի կառավարութիւնը մինչեւ այսօր կը պայքարի պահելու-պահպանելու մեծ գրողին վիլլան, որ կը կոչուի «Fincia Vigia», որ Վեհանիստ կը նստի բլուրի մը Վրայ՝ Նայելով անդրրաւէտ ծովին։ Անիկա դեռ կը մնայ անդրո՞՝ այնպէս ինչպէս եր ուղիղ 64 տարի առաջ, երբ Վերջին անգամ՝ 25 Յուլիս 1960-ին, Յեմինկությ ծգեց Յաւանան, հրաժեշտ տուաւ Քուպայի դեկավար Ֆիտլ Թասթրոյին, որուն յեղափոխութեան յաղթանակը երկրին մեջ ցնծութեամբ ողջունողներէն մէկն եր 1959-ին։ Ապա Վերադարձաւ Թէթըմ, իտահօ, անցընելու իր կեանքին վերջին օրերը։

Յաջորդ տարի՝ 1961-ի Ապրիլին, Թուպայի եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ ծագած «Խոզերու ծովացոծ»ի տագ- նապի օրերուն, Թուպայի համայնավար կառավարութիւնը սեփականացուց Հեմինկուլէյի Հաւանայի վիլլան, Ներառ- եալ գրողին 4000-6000 հաշուող գիրքերը: ԿՍՌ-ի նախա- գահ ճոն Քենետի իսկոյն Թուպա գործուղեց Հեմինկուլէյի կինը՝ Մերին, որ տեսակցելէ ետք Թասթրոյի հետ, վերցուց ու հետը Ս. Նահանգներ բերաւ բոլոր թուղթերը, նկարչա- կան եւ արուեստի գործերն ու գրական արիստուդ իր ա- մուսնոյն, փոխարժէն Թուպայի կառավարութեան թողլով Հեմինկուլէյի «Fincia Vigia» վիլլան:

**Էհանգ Կարսպությ Ա Ասմանա Միջնակա Վեսացւու
կը խմեն**

Ծոյն մալիուտա գալուստ, աճածապահական աշխարհի փորձե մը ետք, Յեմինկությ կ'Ենթարկուի դարմանման: Այսուհետեւ իր ծննդեան 62-ամեակի նշումն երեք շաբաթ առաջ՝ 2 Յուլիս 1961-ի առաւօտ, անձնասպանութեամբ մը վերջ կու տայ իր տառապալից կեանքին՝ հրացանի փողը ուղղելով գլխուն:

Այսօր, երբ ԱՄՆ-ի շրջափակումի քաղաքականութիւնը դեռ կը շարունակուի Թուպայի շուրջ, Դաւանայի մեկ ար- և արձանին, անքոյթ ու ակնդետ իրենց կը կանչեն յիշա- տակները Եռնեսք Հեմինկությի, որ, ամերիկացի ծնած, բայց միջազգային հիւմանիսթ գրող, «Աշխարհի քաղա- քացի», կը սպասէ ժամանաման ամեն գրուաշրջիկի, ցոյց տալու իր հոգեգրաւ «Ֆիլքա Վիճիա»ն, ցոյց տալու վիլ- լային Ներսը եւ շուրջը, հոն գտնուող յիշատակի նկար- ներն ու արձանագրութիւնները, դիտելու եւ վեհանալու հեմինկությեան արուեստով, որուն մէջ գրողը՝ ըստ իրեն լա՛ւ արարելու համար՝ ինքզինք յաճախ կը նետէր գիրիկը գինեմոլութեան: Բայց ան երբեք չդադրեցաւ գրելէ մինչեւ հուսկ չունչը, հաւատա՛ց, վեր առաւ իր փիլիսոփայական հայեացքները կեանքի մէջ՝ ընդգծելով. «Երջանկութիւնը խելացի մարդոց մէջ ամենէն հազորագիւտ բանն է որ գի- տեմ ու գիտցած եմ անցաւոր կեանքիս ամբողջ ընթացքին»:

